

20 национална конференция с международно участие "Обществото на знанието и хуманизм XXI век
1 ноември 2022

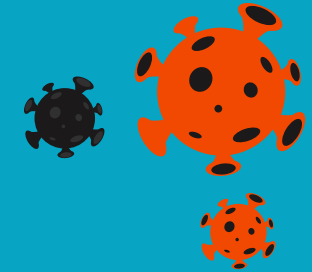
„ТЕЖКИТЕ“ КНИГИ ЗА БЪЛГАРСКИТЕ ЧИТАТЕЛИ. РЕЗУЛТАТИ ОТ АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ

доц. д-р ЛЮБОМИРА ПАРИЖКОВА
Университет по библиотекознание и информационни
технологии

Въведение

- КОВИД-19 криза засяга всички или почти всички области на човешкото битие.
- Използването на литературата би могло да помогне на хората да преодоляват емоционалните си проблеми и да се справят по-леко с тях.

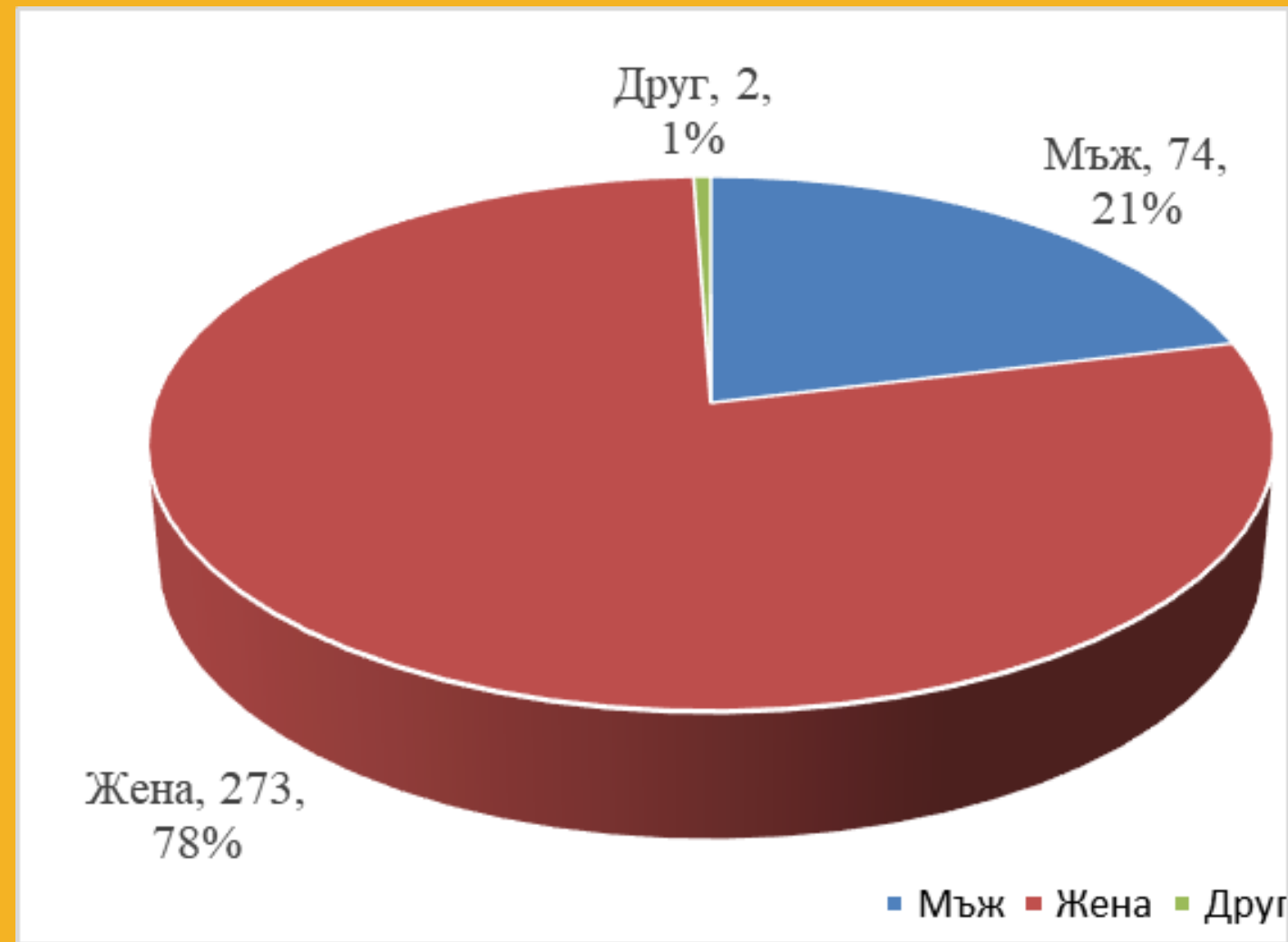
Целта на проект „Изследване на нагласите към терапевтичния потенциал на четенето в нетипични ситуации за индивида“ с ръководител гл. ас. д-р Събина Кирилова Ефтимова-Илиева е да се изследват познаването на възможностите на библиотерапията и степента на осмислянето на четенето като терапевтично средство за запазване на емоционалния и психическия баланс в периоди на криза

Методология на изследването

Основната цел на това проучване е да се анализира въздействието на книги върху емоционалното състояние на читатели. За периода са събрани отговорите на 350 респонденти. Анкетата се състои от 16 въпроса и демографска секция. 5 от въпросите са отворени, като от респондентите се изисква да посочат заглавия на книги, когато са отговорили утвърдително на предходния въпрос, както и да рефлектират върху собствените си чувства и емоции, на базата на което са открити читателски практики – каква литература се предпочита, колко често се чете и прочее.

Резултати

Демографска характеристика на анкетираните

Разпределение по възраст

Коя е последната книга, която прочетохте?

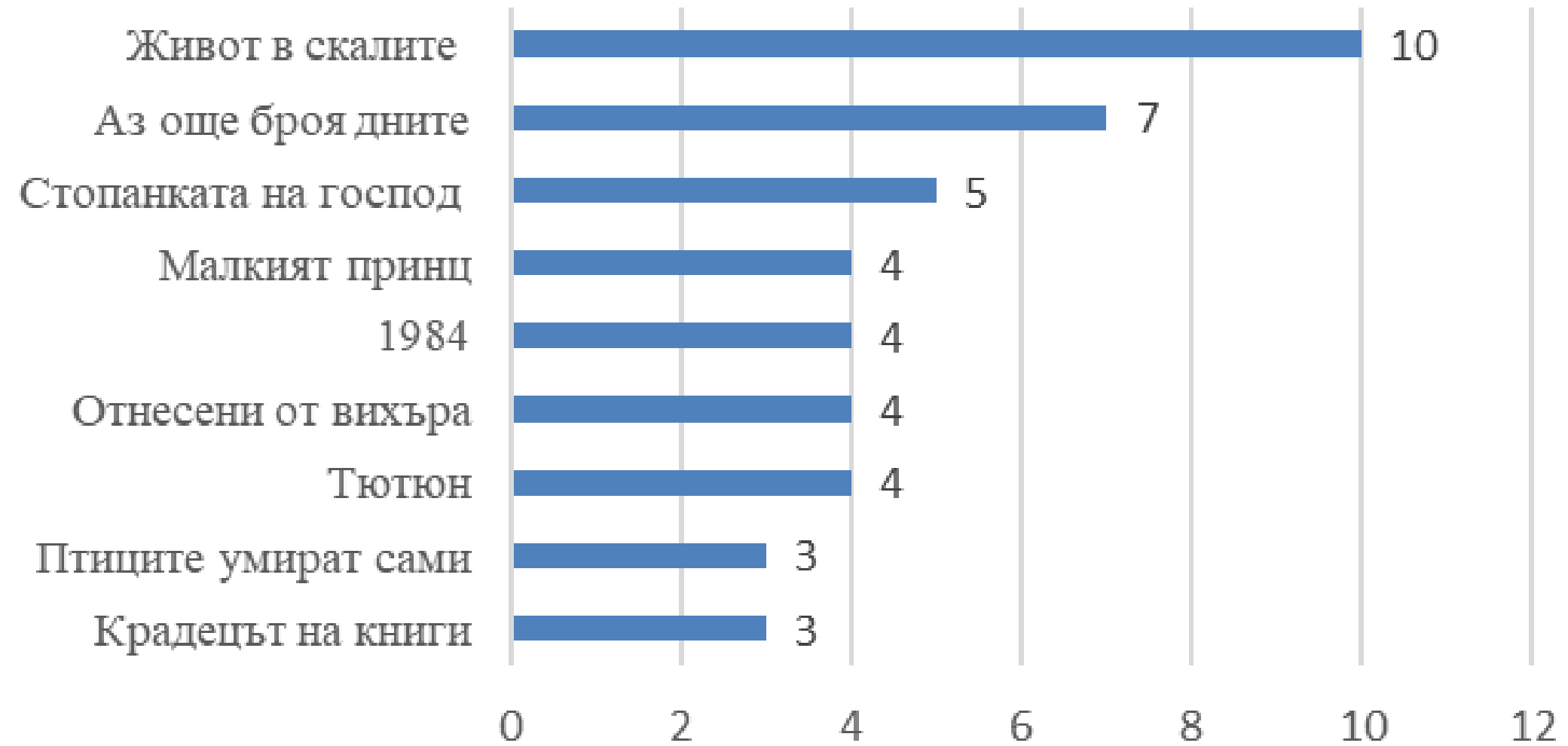

35% от респондентите отговарят, че за тях има книги, които са тежки за четене. На въпроса за „тежките за четене книги“ осем души споделят, че „Време разделно“ на Антон Дончев е такава книга за тях.

За седем читатели „Под изгото“ на Иван Вазов е тежка книга. Книгата „Аз още броя дните“ на Георги Бърдаров безспорно поражда емоции в мрачната гама и тя е посочена като трудна за четене от шестима читатели. Следвана е от „Чернобилска молитва“ и „Война и мир“ с по пет повторения в отговорите.

Кои книги са Ви повлияли емоционално?

Към книгите, въздействали емоционално на анкетираните лица, е необходимо да се добавят и тези, които са посочени от двамата читатели: „Падение и спасение“, „Граф Монте Кристо“, „Клетниците“, „Осъдени души“, „Изворът“, „Спасителят в ръжта“, Библията, „Гордост и предразсъдъци“, „Quo Vadis“ и „Алхимикът“.

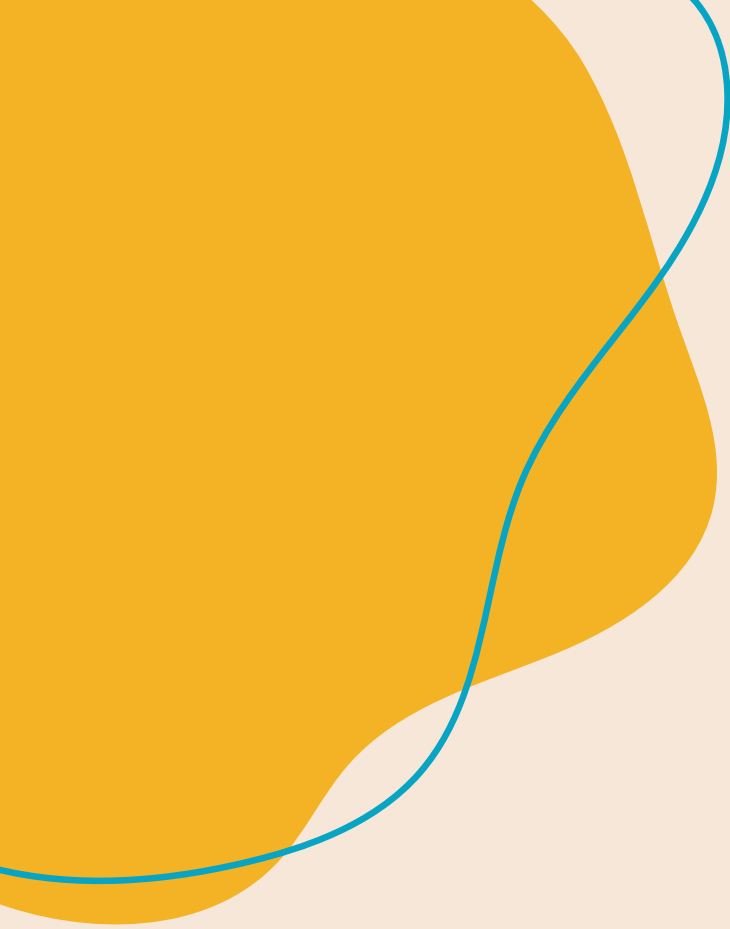
Тезата ми е, че освен въздигащи и опияняващи,
мотивиращи и нахъсващи, съществуват книги, които
могат да ти причинят дори физическо страдание.
Което не омаловажава, разбира се, лечебната сила на
книгите. Напротив.
През болката се ражда катарзисът на душата.

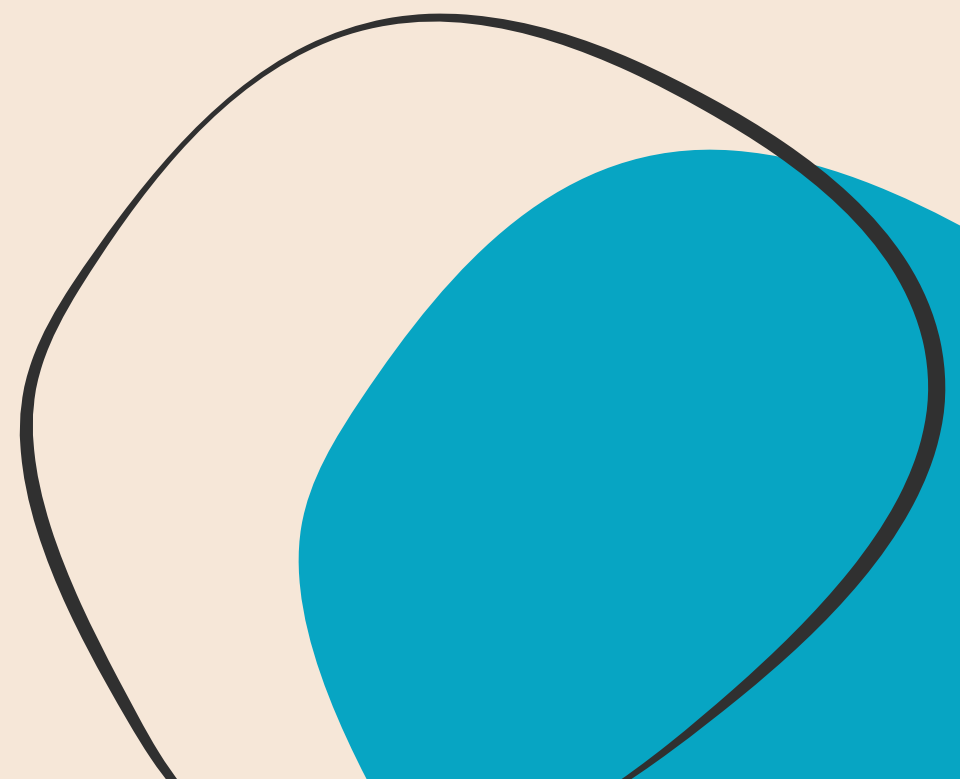
„Аз още броя дните“ носи тъга, мъка и дори отчаяние, но и физически дискомфорт, като стягане на гърлото и дори на сърцето. Книгата на Бърдаров е посочена от още читатели като довела ги до физически срыв. Един от респондентите пише: „С финала си просто ме разби психически, никой не знае колко време близките ни ще са с нас“.

Болка, мъка, страдание, тъга и яд са сред чувствата, споделени от читателите на книгата за войната в съседна Югославия през 90-те години на XX век през личната драма на влюбените Давор и Айда.

Изводи

Така наречените „тежки“ книги оставят траен спомен и отпечатък у читателите. Понякога дори ги водят до катарзис. Или променят оценъчната им система, житейски нагласи и философия. Книгите са мощно средство за въздействие, когато индивидът е отворен да поеме това въздействие и да се променя. Книгите могат и да лекуват душата – изтерзана и изстрадала. Тук се намесва библиотерапията със своите средства и илачите книги.

БЛАГОДАРНОСТИ

Проект „Изследване на нагласите към терапевтичния потенциал на четенето в нетипични ситуации за индивида“ с Договор № КП-06-Н45/2 от 30.11.2020 г., финансиран от Фонд „Научни изследвания“ на Министерството на образованието и науката, с ръководител гл. ас. д-р Събина Кирилова Ефимова-Илиева.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!